

Uit de verslagen van de eerste drie vergaderingen van de werkgroep gemeentepolitiek binnen de lokale groep GvhK Den Haag e.o.

November 2023

Het politieke programma van het recent aangetreden nieuwe College van B&W.

Het voormalige college was verzwakt door het uittreden van de wethouders van Hart voor Den Haag (ivm met de rechtsvervolging) en later de VVD. Inmiddels hebben na een lange verkenningsperiode 'midden' en 'linkse' partijen met een krappe meerderheid een nieuw college gevormd. Zij werken o.b.v. een nieuw politiek (college-) programma getiteld "Haags Akkoord". Wij hebben daarvan de milieu/klimaat paragraaf besproken. Let wel: dit is dus geen maatschappelijk akkoord waarbij groepen en organisaties uit de bevolking betrokken zijn, maar een politiek bestuurlijk document van het college van B&W dat inmiddels door een (meerderheid) van de gemeenteraad is geaccepteerd. Daarin worden veel 'groene' voornemens aangekondigd die de GvhK inhoudelijk kunnen waarderen. Twijfel wordt geuit over de mate en het tempo waarin de voornemens zullen worden uitgevoerd, waardoor er dus reden is dat kritisch te volgen, Eerste indruk van gemeentelijk beleid: "de ambities zijn goed, maar de uitvoering en de handhaving niet, het budget is beperkt en wordt vaak niet voor het doel aangewend". Vaak is in de begroting (en de rekening) onduidelijk hoeveel en waar er geld wordt uitgetrokken en ingezet voor 'groene / klimaat' doelen.

In dat verband bespraken we een ander relevant politiek document, het "Haags Klimaatpact". Dit 'pact' is in eerste instantie in juni 2017 opgesteld door 10 leden van de gemeenteraad van 8 partijen/fracties (PvdA, GL, D66, PvdD, CDA, VVD, SGP). In 2018 is het ook ondertekend door raadsleden van SP, 50+, Nida, PvdE en ID. Vervolgens ook door alle bestaande jongerenorganisaties van politieke partijen (incl. JongdeMos !). Sindsdien kunnen ook maatschappelijke organisaties en/of individuele burgers verklaren het pact te 'ondersteunen'. Hoe vaak dat laatste is gebeurd is niet direct te zien.

Hoofddoel van het pact is een klimaatneutraal Den Haag in 2030, uitgewerkt in tientallen beleidsvoornemens. In onze groep is vastgesteld dat ook deze voornemens in principe de goede kant opgaan, maar in hoeverre dat in sinds 2017 gelukt is blijft voor ons onduidelijk. Het lijkt de groep een goede strategie om als Haagse GvdK het *voornemen* uit te spreken onze steun te betuigen aan het pact. Daarvoor bestaat immers ook een formele mogelijkheid via de website van de gemeente. Maar wij stellen daarbij wel vast dat de periode tussen 2017 en 2030 begin 2014 voor de helft voorbij is. Voordat wij tot ondertekening van het pact zouden kunnen overgaan vragen wij wel van de gemeente resp. de opstellers een "half term review" te presenteren om te kunnen beoordelen of er serieuze uitvoering aan het pact wordt gegeven (inzet van communicatie, geld en regels + handhaving). Het daarvoor nodige onderzoek kan worden uitgevoerd door de gemeentelijke organisatie zelf, maar ook de gemeentelijke Rekenkamer zou daarvoor geschikt zijn en desnoods externe deskundigen. Mocht de gemeente geen aanstalten maken voor het onderzoek, dan kunnen wij ons altijd ook zelfstandig tot de Rekenkamer wenden met het verzoek een ongevraagd advies o.b.v. onderzoek uit te brengen aan de gemeenteraad.

De eerste stap daartoe is dat we enkele van de Haagse raadsleden en/of wethouders benaderen met ons aanbod (voornemen) en vragen om het tot stand komen van zo'n mid term review te regelen. Dit lijkt ons de meest effectieve aanpak om de zaak onder druk te zetten: inhoudelijke steun met kritische druk. Bovendien kan ons in die eerste contacten met potentieel "bevriende" partijen nog ons onbekende maar noodzakelijke informatie voor vervolgstappen ter ore komen. Concreet is afgesproken dat we ons persoonlijk bekende raadsleden benaderen. Krijn en Rein nemen dit de komende weken ter hand. We koppelen dit voornemen intussen terug met Dyonne die voor het eventueel nemen van formele stappen namens de GvhK met het landelijk bestuur (van de Stichting) kan overleggen.

De vervolgstappen stellen we vast in de volgende vergadering op basis van de bevindingen in deze eerste fase.

Overigens willen we de mogelijkheden van het regelmatig inspreken bij vergaderingen van de gemeenteraad en de raadscommissies verkennen. Waar is welke manier van optreden het meest effectief?

Januari 2024

1. Dyonne Piët, coördinator/voorzitter van de lokale groep Den Haag en omstreken zal de voortgang van de werkgroep (de voorlopige betiteling van onze en vergelijkbare gespecialiseerde groepjes) zo goed mogelijk volgen en zo mogelijk aanschuiven bij de vergaderingen. Dyonne geeft nog een nadere toelichting op de landelijke structuur van de Grootouders voor het Klimaat. De formele structuur is een stichting met een bestuur en de bestuursleden vormen met nog enkele vrijwilligers een landelijke kerngroep die initiatieven neemt en de organisatie waar nodig vertegenwoordigt. Voorbeelden daarvan zijn de tweewekelijkse “Plein” bijeenkomsten in Den Haag, waar overleg plaatsvindt met initiatiefnemende vrijwilligers uit het hele land, gesproken wordt met gasten uit de landelijke politiek en/of deskundigen op voor ons belangrijke terreinen, landelijke worden ook wel bijeenkomsten belegd voor onze aanhangers/vrijwilligers waar informatie wordt uitgewisseld en trainingsachtige activiteiten worden verricht, zoals een oefening in het voeren van gesprekken over het klimaat. Verder is onze deelname aan de grote Klimaatdemonstratie in Amsterdam landelijk gecoördineerd, evenals de steundemonstraties voor XR langs de A12 en deelname aan een brede demonstratie op Schiphol. Vanuit het bestuur wordt verder al geruime tijd gewerkt aan de oprichting van een energie-coöperatie. Zie voor alle landelijke activiteiten: <https://grootoudersvoorhetklimaat.nl/>
De landelijke kerngroep onderhoudt contacten met de coördinatoren van de lokale groepen (o.a. via Zoommeetings).
2. Krijn doet verslag van zijn contacten met de gemeente Den Haag. De aanleiding van zijn contacten was dat wij in de vorige vergadering ons hadden afgevraagd wat er geworden is van het in 2017 door een brede groep gemeenteraadsleden geïnitieerde “Haags Klimaatpact” met een reeks van Haagse organisaties en bedrijven, met als doel een Klimaatneutraal Den Haag in 2030. Zie voor details het vorige verslag.
Het blijkt dat er sindsdien weinig voortgang is gemaakt. Het recent aangetreden college van B&W heeft nieuwe initiatieven genomen. Er zijn “klimaattafels” georganiseerd door de wethouder voor professionele organisaties en de door de gemeente gesubsidieerde organisatie “Duurzaam Den Haag” heeft de opdracht gekregen klimaattafels te organiseren voor bewonersinitiatieven. Uit de stukken (waaronder formats/formulieren) blijkt dat men onderlinge “deals” van de maatschappelijke organisaties wil aanmoedigen. Wij waren hier niet van op de hoogte, maar inmiddels zijn wij als Grootouders alsnog uitgenodigd te participeren als bewonersorganisatie. Daarvoor is ook nog wel tijd omdat de inbreng van andere participerende bewonersgroepen in de loop van januari nog aan hen moet worden teruggekoppeld. De vraag is nu of wij hieraan willen meedoen en wat we gaan inbrengen. Dit riep een aantal vragen op.
 - Komen er nog bijeenkomsten van klimaattafels waaraan wij dan alsnog gaan meedoen?
 - Passen wij in het format voor de deals? Met wie sluiten wij dan een overeenkomst? Wat is de (voorwaardenscheppende/faciliterende) rol van de gemeente bij die overeenkomsten en de uitvoering daarvan?
 - Past het landelijk circulerende “10 puntenplan van de Grootouders” in deze opzet?
 - Is het niet juist zo dat wij een boodschap hebben voor het gemeentebestuur i.p.v. dat wij activiteiten voor de gemeente en Duurzaam Den Haag willen doen?
 - Het is wel zo dat zich nu een kans voordoet om inbreng te hebben aan het begin van een

beleidsproces, i.p.v. 'inspraak' in de Raad als de keuzen al gemaakt zijn.

Vervolgens praatten we door over wat onze specifieke invalshoek, expertise, boodschap kan zijn:

3. Wat is de kern van onze boodschap? Onze bijdrage aan het beleidsproces over het klimaat? Wij zijn het erover eens dat voor ons de kern is de rol, positie en inzet van senioren. Wij hebben de indruk dat er in het beleidsproces te weinig aandacht is voor de ouderen als initiatiefrijke doelgroep, met specifieke levenservaring, tijdshorizon, verantwoordelijkheidsgevoel voor toekomstige generaties en niet uit eigen belang op korte termijn, veel bereidheid tot bijdragen mits er praktische ondersteuning beschikbaar is. Wat kunnen wij als organisatie bijdragen/aanbieden? Wellicht specifieke (kennis over, voorbeelden voor) voorlichting voor senioren op dit terrein. Aansluiten bij bewustzijn en waarden van senioren als het over het klimaat en de toekomst gaat. Specifiek inspelen op verschillende subgroepen onder senioren (uiteenlopende professionele ervaringen, verschillende inkomensgroepen, met kleine of juist te grote huizen, mogelijkheden voor verduurzaming en onderverhuur etc.)
4. Krijn neemt deze overwegingen mee in zijn terugkoppeling aan de vertegenwoordigers van "Duurzaam". Wij als werkgroep horen graag van hem of en hoe we in deze geest verder kunnen bijdragen aan Duurzaam/Klimaattafels. Alsnog in gesprek of formuleren wij onze inbreng zelf, eventueel op basis van het 10 puntenplan versie Den Haag?

Februari 2024

1. In aansluiting op de analyse van de werkgroep in de vorige vergadering heeft Krijn onze positie ten opzichte van de gemeente aan onze contactpersoon nader uitgelegd. Wij beschouwen ons niet als "bewonersorganisatie" die een bepaald deel van de stad vertegenwoordigt en op basis daarvan "deals" wil sluiten (met de gemeente of anderen) over praktische projecten, zoals de gemeente voor ogen heeft. Wij beschouwen ons als een ideële organisatie die zich in het maatschappelijk klimaatdebat wil mengen en commentaar, ook op het gemeentelijk beleid, wil leveren. Wij handelen daarbij vanuit onze analyse van de ontwikkelingen van het klimaat. En kijken in het bijzonder naar de gevolgen voor volgende generaties.
De gemeentelijke gesprekspartner van Krijn had hiervoor begrip en zal proberen ons in de door ons gewenste rol een plaats in het overleg te geven.
2. **Politieke agenda**
Inhoudelijk willen wij inspelen op de politieke agenda van het plaatselijke klimaat-transitiebeleid. Hiervoor moeten we actief de politieke agenda volgen en voor de lokale groep in kaart brengen. Wij willen uitzoeken welke maatregelen in de afgelopen jaren al genomen zijn en welke effecten die hebben gehad. Verder in beeld brengen welke beleidsstappen inmiddels (door het nieuwe college) zijn of worden voorbereid. Te denken valt aan de isolatieplannen, verwarmingsvarianten (individuele en collectieven varianten zoals warmtepompen en stadsverwarming) en emissievrije verkeerszones. Het huidige - tussentijds aangetreden - college heeft wel stevige ambities, maar nog maar een korte tijd (er zijn verkiezingen voor de gemeenteraden begin 2025) om ze onomkeerbaar te realiseren.
Wij spreken af dat ieder van ons via internet of andere wegen (ook persoonlijke contacten) zoveel mogelijk de concrete beleidsplannen en de voortgang daarbij opspoort en dat wij elkaar daarvan op de hoogte houden. Zo kunnen we een dataset opbouwen. In de volgende

vergaderingen bespreken we de opbrengst.

3. **Verdere aanpak**

Vervolgens hebben we gebrainstormd over de mogelijkheden om in Den Haag ons gevoel voor urgentie en het redeneren vanuit het belang van de toekomstige generaties bij andere maatschappelijke organisaties aan de orde te stellen. Te denken valt aan organisaties van buurtbewoners, senioren, levensbeschouwelijk richtingen, natuurbeschermers, jongeren (bv Jongerenklimaatbeweging), onderwijs. Opletten en kansen pakken als ze zich voordoen. Bij dit alles ook de anderen van de lokale groep betrekken (vooral via Dyonne Piët en Harm Jan Lamers). In de volgende vergadering spreken we informatief met een ambtenaar van de gemeente Den Haag. En in een daarop volgende vergadering met een lid van de gemeenteraad.

Wij gaan op de ingeslagen weg verder. We werven niet actief extra leden voor de werkgroep. We houden Dyonne en Harm Jan op de hoogte van de voortgang. Zij onderhouden ook het contact met het landelijke overleg.

Dyonne zorgt voor verspreiding van onze verslagen naar de deelnemers aan de Haagse Groep en voor berichten op de website van de Grootouders voor het Klimaat onder Lokale Groepen, Den Haag e.o.